



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 декември 2020 година

### Соопштение за печат

### Монетарни движења во Република Северна Македонија: ноември 2020 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ<sup>1,2</sup>),** во ноември 2020 година, оствари месечно зголемување од 0,8%, најмногу како резултат на растот на депозитните пари и краткорочните депозити, при позитивен, но помал придонес и на долгорочните депозити до две години, а во услови на пад на готовите пари во оптек. Годишниот раст на паричната маса изнесува 8,6% и главно произлегува од зголемувањето на депозитните пари, краткорочните депозити и готовите пари во оптек, при пад на долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити<sup>3,4</sup> на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	10.2020	11.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	10.2020	11.2020	10.2020	11.2020
<b>Парична маса М4</b>	<b>418,499</b>	<b>427,071</b>	<b>438,662</b>	<b>455,411</b>	<b>468,480</b>	<b>472,239</b>	<b>11.7</b>	<b>10.5</b>	<b>10.8</b>	<b>9.3</b>	<b>6.6</b>	<b>7.7</b>	<b>-0.1</b>	<b>0.8</b>
<b>Парична маса МЗ</b>	<b>372,833</b>	<b>379,982</b>	<b>388,869</b>	<b>404,028</b>	<b>417,880</b>	<b>421,394</b>	<b>10.4</b>	<b>9.2</b>	<b>9.9</b>	<b>8.2</b>	<b>7.3</b>	<b>8.6</b>	<b>-0.2</b>	<b>0.8</b>
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	31,236	32,554	33,368	36,108	41,928	41,313	9.0	9.7	8.8	12.0	26.9	24.7	0.6	-1.5
<b>Вкупни депозити</b>	<b>377,800</b>	<b>386,461</b>	<b>394,472</b>	<b>410,794</b>	<b>417,862</b>	<b>422,239</b>	<b>11.1</b>	<b>10.5</b>	<b>10.1</b>	<b>9.5</b>	<b>5.5</b>	<b>6.3</b>	<b>-0.2</b>	<b>1.0</b>
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	96,147	99,456	104,178	111,948	112,345	116,415	12.1	10.1	11.1	14.6	6.9	10.2	-0.1	3.6
<i>Во денари</i>	66,691	71,021	75,566	81,911	78,665	81,069	11.1	13.5	11.7	17.9	4.9	8.3	-1.2	3.1
<i>Во странска валута</i>	29,456	28,434	28,613	30,036	33,680	35,346	14.4	2.6	9.4	6.4	11.7	14.8	2.5	4.9
Домаќинства	253,748	258,100	262,458	272,605	277,799	278,896	8.7	9.0	9.3	7.9	5.6	5.4	-0.2	0.4
<i>Во денари</i>	131,901	135,492	137,346	146,231	144,715	145,402	9.6	11.8	12.0	10.4	5.2	4.9	-0.7	0.5
<i>Во странска валута</i>	121,847	122,609	125,113	126,374	133,085	133,494	7.7	6.0	6.4	5.2	6.1	6.1	0.3	0.3
<b>Вкупни кредити</b>	<b>324,798</b>	<b>330,726</b>	<b>328,970</b>	<b>341,389</b>	<b>353,917</b>	<b>353,345</b>	<b>9.0</b>	<b>8.1</b>	<b>5.6</b>	<b>6.0</b>	<b>6.7</b>	<b>5.4</b>	<b>0.3</b>	<b>-0.2</b>
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	164,734	165,305	159,764	167,952	167,889	166,659	8.2	6.4	1.7	1.9	4.4	2.5	-0.1	-0.7
<i>Во денари</i>	103,142	103,308	99,250	103,591	102,245	100,810	10.3	8.8	3.6	-0.8	2.9	-0.1	0.3	-1.4
<i>Во странска валута</i>	61,592	61,997	60,514	64,361	65,645	65,849	5.0	2.5	-1.5	6.6	7.0	6.6	-0.8	0.3
Домаќинства	158,550	163,963	167,528	172,014	184,636	185,088	9.7	9.9	9.5	10.5	9.0	8.3	0.7	0.2
<i>Во денари</i>	88,854	91,492	92,821	95,075	104,927	105,086	12.9	11.4	9.6	10.0	11.9	11.0	1.0	0.2
<i>Во странска валута</i>	69,697	72,471	74,706	76,939	79,710	80,002	6.0	8.0	9.3	11.0	5.4	4.9	0.3	0.4

Извор: НБРСМ.

<sup>1</sup> Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

<sup>2</sup> Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

[http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija\\_monetarna\\_07\\_2018\\_mak.pdf](http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf)

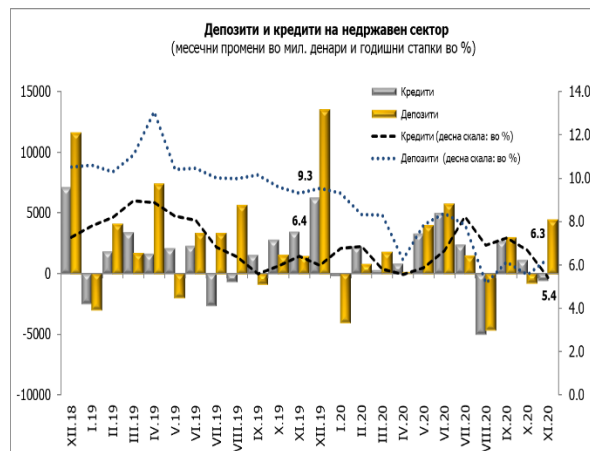
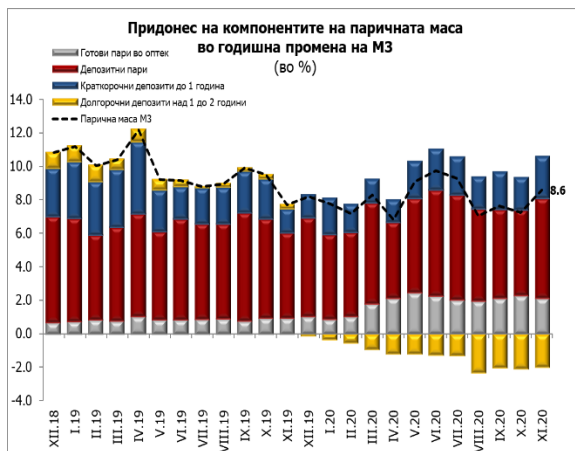
<sup>3</sup> Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

<sup>4</sup> Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во ноември, **вкупните депозити**<sup>5</sup> се зголемија за 1,0% на месечна основа, главно како резултат на повисоките депозити на корпоративниот сектор, при зголемување, но поумерено, и на депозитите на секторот „домаќинства“. На годишна основа, депозитниот раст изнесува 6,3% и се должи на растот на депозитите кај двата сектора, со поизразен придонес на секторот „домаќинства“.
- **Вкупните кредити**<sup>6</sup>, во ноември, забележаа месечен пад од 0,2%, којшто во услови на раст на кредитите на домаќинствата, во целост произлегува од намаленото кредитирање на корпоративниот сектор. Анализирano на годишна основа, кредитниот раст изнесува 5,4% и е резултат на повисокото кредитирање кај двата сектора, коешто е поизразено кај секторот „домаќинства“.



Извор: НБРСМ.

### 1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор<sup>7</sup>



Извор: НБРСМ

<sup>5</sup> Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

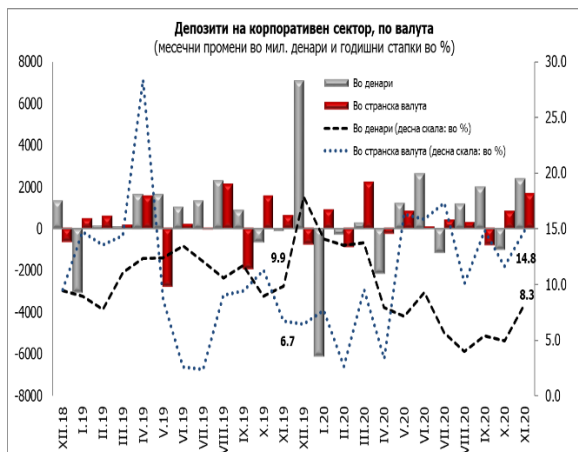
<sup>6</sup> На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

<sup>7</sup> За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.



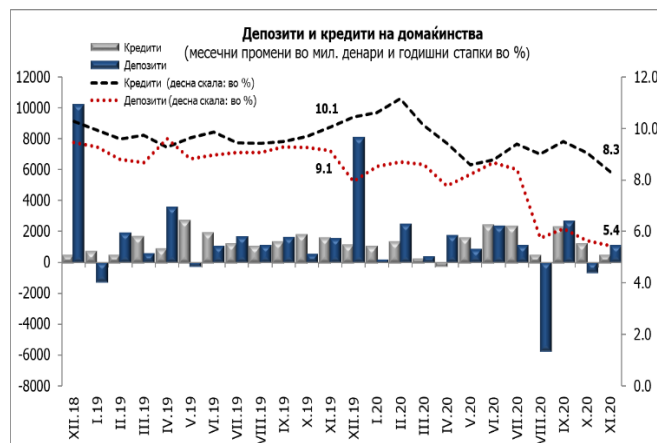
## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во ноември, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** бележат раст на месечна основа од 3,6%. Промената во најголем дел се должи на зголемувањето на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при помал, но позитивен придонес и на долгорочните депозити во странска валута и краткорочните депозити во денари. Годишната стапка на раст на депозитите на корпоративниот сектор изнесува 10,2%, главно поради зголемувањето на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при пад кај краткорочните и долгорочните депозити во денари.
- **Кредитите на корпоративниот сектор**<sup>8</sup> остварија месечно намалување од 0,7% целосно заради падот на кредитирањето во денари, при мал раст на кредитите одобрени во странска валута. Споредено на годишна основа, кредитирањето на корпоративниот сектор бележи раст од 2,5%, којшто произлегува од растот на кредитите одобрени во странска валута, во услови кога кредитите во денари бележат намалување.



Извор: НБРСМ.

## 2. Депозити и кредити на домаќинствата<sup>9</sup>



Извор: НБРСМ.

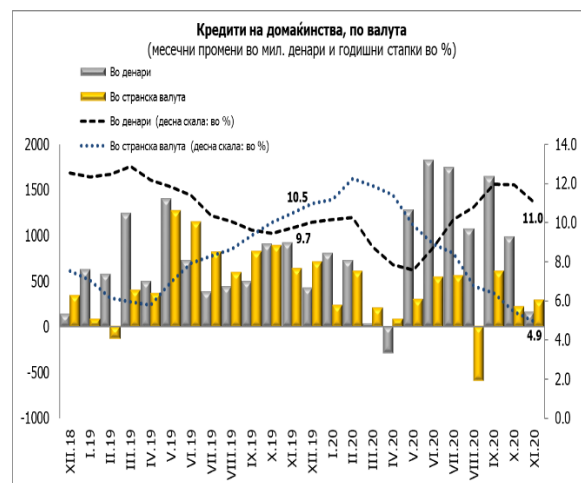
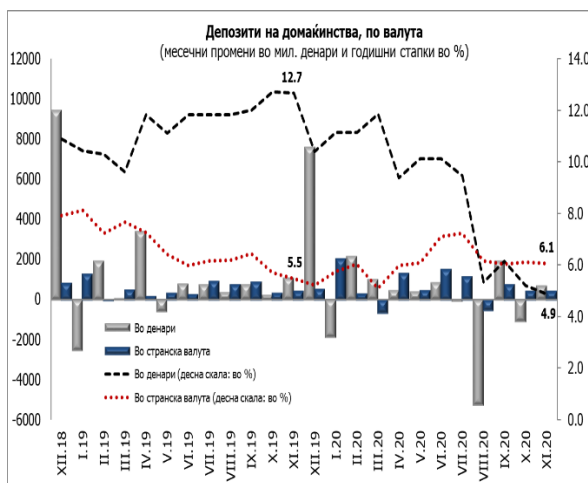
<sup>8</sup> Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

<sup>9</sup> За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

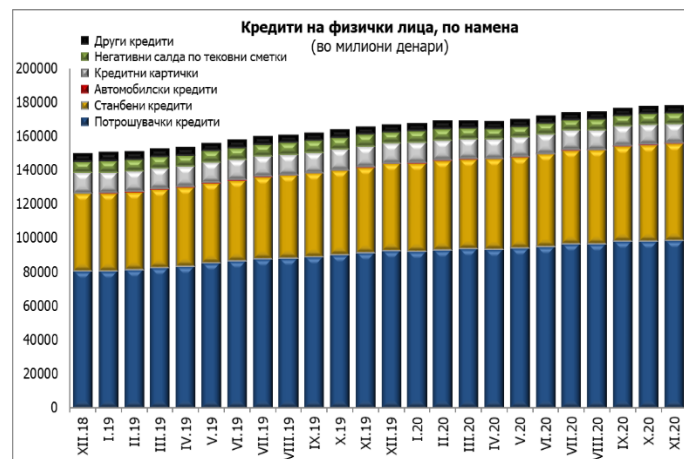


## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, вкупните **депозити на домаќинствата** остварија месечен раст од 0,4%. Растот во најголем дел се должи на зголемените депозитни пари, при раст и кај останатите компоненти, со исклучок на долгорочните депозити во денари коишто забележаа пад. На годишна основа, депозитите на домаќинствата се зголемени за 5,4%, што главно се објаснува со повисоките депозитни пари и краткорочните депозити во странска валута, при забележан пад кај останатите компоненти.
- Во ноември, вкупните **кредити на домаќинствата** забележаа месечен и годишен раст од 0,2% и 8,3%, соодветно. Притоа, на месечна основа, кредитирањето на домаќинствата во странска валута е поголемо од кредитирањето во домашна валута, додека на годишно ниво придонесот на кредитирањето во денари е поголем во однос на кредитирањето во странска валута.



Извор: НБРСМ.



Извор: НБРСМ.



**Народна банка на Република Северна Македонија**  
**Дирекција за статистика**

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	10.2020	11.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	10.2020	11.2020	10.2020	11.2020
Потрошувачки кредити	82,324	86,335	89,042	92,430	98,208	98,303	10.9	12.0	12.8	14.6	8.8	7.7	0.4	0.1
Станбени кредити	46,477	47,785	49,116	51,338	56,603	57,205	13.6	12.9	11.9	12.7	14.2	13.6	1.1	1.1
Автомобилски кредити	319	320	316	316	283	289	0.4	4.0	4.8	1.4	-9.8	-7.0	-2.6	2.1
Кредитни картички	12,113	12,007	11,956	11,928	11,585	11,393	-0.4	-1.5	-2.3	-2.6	-3.6	-4.8	-0.5	-1.7
Негативни салда по тековни сметки	6,830	6,850	7,043	6,123	6,489	6,457	8.4	2.7	2.3	-1.7	-9.2	-8.5	3.3	-0.5
Други кредити	4,252	4,217	4,194	4,118	3,887	3,861	-6.2	-8.2	-8.2	-10.6	-6.8	-6.6	-0.7	-0.7

Извор: НБРСМ.

- Во ноември, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, забележаа раст од 0,1% и 1,1%, на месечно ниво, соодветно и од 7,7% и 13,6%, на годишно ниво, соодветно. **Автомобилските кредити** бележат месечен раст од 2,1%, додека на годишна основа се намалени за 7,0%. Овој месец, пад по двете основи е забележан кај кредитите одобрени на **кредитни картички** за 1,7% и 4,8%, соодветно. Во ноември, кај **негативните салда на тековните сметки** и кредитите одобрени врз **други основи** е остварено месечно намалување од 0,5% и 0,7%, соодветно, како и годишен пад од 8,5% и 6,6%, соодветно.

\*\*\*

## Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци [http://www.nbrm.mk/monetarna\\_statistika.nspk](http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk)

Методолошки објаснувања:

[http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija\\_monetarna\\_07\\_2018\\_mak.pdf](http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf)

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

[http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija\\_za\\_promeni\\_vo\\_monetarnata\\_statistika\\_mk.pdf](http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf)



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци  
[http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar\\_na\\_objavuvanje\\_podatoci.pdf](http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf)

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јануари 2020 година (референтен пресек заклучно со декември 2020).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: [contact.statistika@nbrm.mk](mailto:contact.statistika@nbrm.mk) или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).